

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات ارتقای - شهریور ۱۳۸۹

پاسخنامه

پایه :	۶	موضوع :	آیین نگارش
تاریخ :	۸۹/۶/۲۴	ساعت :	۸

نام کتاب: بر بال قلم

لطفاً به همه سؤالات پاسخ دهید، (تستی ۵، تشریحی ۱۰/۵ و انشاء ۴/۵ نمره)

تستی:

۱. جمع کدام کلمه به صورت صحیح آمده است؟ ج ۴۰ (ع: ۱: ۲)
 - ا. پیشنهادات ☐
 - ب. وجوهات ☐
 - ج. عملیات ☒
 - د. گرایشات ☐
۲. در کدام گزینه حرف اضافه به درستی به کار رفته است؟ ج ۱۰۹ (ع: ۲: ۲)
 - ا. فقیه عادل شایسته رهبری بر جامعه است. ☐
 - ب. با و برای مردم زندگی کن! ☐
 - ج. من در انقلاب و با آن زیسته‌ام. ☒
 - د. تقویت و حمایت همه جانبه از جنبش‌های آزادی‌بخش. ☐
۳. کدام گزینه به صورت صحیح نوشته شده‌اند؟ د ۱۳۶ (ع: ۲: ۲)
 - ا. علاقمند ☐
 - ب. طوفان ☐
 - ج. خبرگذاری ☐
 - د. بلفضول ☒
۴. نشانه ویرایشی ☐ به چه معناست؟ د ۳۲۷ (ع: ۱: ۲)
 - ا. ادامه دادن مطلب ☐
 - ب. سرسطر بدون فاصله ☐
 - ج. بر چپ کشاندن سطر با دو برابر فاصله معمول ☐
 - د. جابجا کردن ☒
۵. جمله «علت این نامگذاری بدان جهت است که ...» چه اشکالی دارد؟ ا ۸۴
 - ا. حشو ☒
 - ب. کهنه گرایی ☐
 - ج. تکرار ☐
 - د. استدراک ☐
۶. در جمله «امام خمینی یک حقیقت همیشه زنده است» نقش کلمه «حقیقت» چیست؟ د ۴۲ (ع: ۲: ۲)
 - ا. مضاف الیه ☐
 - ب. متمم ☐
 - ج. بدل ☐
 - د. مسند ☒
۷. در جمله «ای یادگار رسول! زیستن بی تو چه سخت است!» چه نوع صفتی بکار رفته است؟ ب ۵ (ع: ۲: ۲)
 - ا. صفت مبهم ☐
 - ب. صفت تعجبی ☒
 - ج. صفت پرسشی ☐
 - د. صفت بیانی ☐
۸. املای کدام گزینه غلط است؟ ج ۱۸۰
 - ا. سپیده سحر ☐
 - ب. فرمانده سپاه ☐
 - ج. گره کور ☒
 - د. سازماندهی ☐
۹. وظیفه اصلی علامت قلاب چیست؟ ا ۲۰۹ (ع: ۱: ۲)
 - ا. افزایش ☐
 - ب. نمایاندن عاطفه ☐
 - ج. توضیح ☐
 - د. پیوند ☐
۱۰. علت صحیح بودن کلمه «به راه افتادن» چیست؟ ا ۱۷۸ (ع: ۲: ۲)
 - ا. حرف «به» در مصادر و افعال مرکب نیز جدا نوشته می‌شود ☒
 - ب. حرف اضافه «به» از کلمه بعد جدا نوشته می‌شود ☐
 - ج. حرف «به» در آغاز یا میان بعضی از ترکیب‌های عربی می‌آید ☐
 - د. پیشوند «به» به کلمه بعد متصل نمی‌شود و دارای های غیر ملفوظ است ☐

تشریحی:

۱. قسمت‌های اصلی فعل را تعریف کنید و تفاوت آنها را با مثال مشخص کنید. ۳۰ (ع: ۲: ۳)
 ۱. بن: جزء ثابتی است که مفهوم اصلی فعل را نشان می‌دهد. ۲. شناسه: جزء متغیری است که شخص و تعداد فعل را نمایان می‌کند. تفاوت: فعل با بن است ولی می‌تواند شناسه نداشته باشد. مثل شنیدیم (شنید: بن؛ یم: شناسه) - شنید (شنید: بن؛ شناسه ندارد)

۲. دو جمله زیر را به صورت صحیح بنویسید و قاعده درست نویسی آن را بیان کنید. ۹۰ (ع: ۱: د: ۳)

ا. بزرگان خاندان بنی طاووس از عالمان بنام بوده‌اند.

ب. پیروزی بر شیطان نفس، روز عید حقیقی قلمداد شده است.

جواب: ا. از حشو بپرهیزیم. خاندان حشو است زیرا «بنی» به همان معنا است. صحیح: بزرگان بنی طاووس از عالمان بنام بودند. ب. نهاد و گزاره را سازگار سازیم. صحیح: هنگام پیروزی بر شیطان نفس روز عید حقیقی قلمداد شده است.

۳. علت خوش آهنگ نبودن عبارت‌های زیر را ذکر کنید. ۲۷۶

ا. خاک کش:

ج. تنافر حروف (تکرار دو حرف همسان در پی هم)

ب. شمع:

ج. تنافر حروف (عین صامت در پایان کلمه آمده است)

ج. غافلگیر کننده‌ترین:

ج. عبارت دراز و ترکیب در ترکیب است و دارای هجاهای فراوان.

۴. ا. گرت‌برداری را تعریف کنید. ب. معیارهای برگزیدن واژه مناسب را ذکر کنید. ۱۲۱ (ع: ۱: د: ۲)

ا. گرت‌برداری: به کاربردن کلمه‌ای در زبان فارسی به تقلید و پیروی از کاربرد آن کلمه در زبان دیگر بدون آنکه چنان کاربردی با مختصات و ویژگی‌های فرهنگ و زبان ما سازگار باشد. ب. معیارها: ۱. اصالت واژه. ۲. صیقل یافتگی واژه. ۳. تناسب واژه با مخاطب.

۵. در جمله‌های زیر، انواع صنایع را مشخص کنید. ۲۳۲-۲۵۰ (ع: ۱: د: ۳)

ا. صبحگاهی بود میوه‌ها آواز می‌خواندند.

ج. استعاره

ب. قلب نازنین خویش را به سکه قلب مفروش.

ج. جناس

ج. با اشک و آه می‌توان غبار دل را شست و خرمن گناه را سوزاند.

ج. لفّ و نشر

د. هر که دست از جان بشوید، هرچه در دل دارد بگوید.

ج. سجع

۶. شرایط مقاله‌نویسی را بیان کنید. ۲۸۸ (ع: ۲: د: ۳)

۱. احاطه به موضوع مقاله. ۲. صداقت و حسن نیت که شرط قلم زدن محققانه و منصفانه است. ۳. در نظر گرفتن مصلحت‌های جامعه نه منافع فردی و گروهی. ۴. گشودن گرهی از گره‌های علمی و اجتماعی.

۷. دو دوره از سبک‌های نثر فارسی را نام ببرید و خصوصیات آنها را بنویسید. ۳۶۴ (ع: ۲: د: ۲)

۱. سبک دوره غزنوی نثر عربی به نثر فارسی اثر کرد جمله‌ها طولانی شدند و لغات عربی فزونی گذاردند.

۲. سبک دوره سامانی: نثر این دوره ساده و موجز و بی‌صنعت و مرسل بوده و تعداد لغات فارسی به عربی افزونی داشته است.

۳. سبک اواخر دوره سلجوقی و خوارزمیان: زیاد شدن موازنه و سجع و تکلفات و صنایع بدیع در نثر.

۴. سبک دوره مغول: افزایش تکلفات بدیعی و لغات عربی مشکل و اصطلاحات علمی؛ دوره اعتلا و شکوفایی نثر فنی.

۵. سبک دوره بازگشت ادبی: رواج تقلید از نثر گلستان سعدی و نثر خوارزمی و تاریخ بیهقی.

۶. سبک دوره ساده نویسی: رواج نثر فصیح و ساده.

موضوع انشاء:

□ گشاده‌رویی خصلت آزاد مرد است. (امام علی علیه السلام)

□ آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه کار به نام من دیوانه زدند

□ بزرگترین آرزوی من ...